

ISKOLAEELHAGYÁS CSÖKKENTÉSE POZITÍV, PREVENTÍV PSZICHOLÓGIAI SZEMLÉLETTEL (575/23/2017)

A továbbképzés célja a résztvevők felkészítése az alap- és középfokú köznevelési intézményekben lemorzsolódással veszélyeztetett, valamint kiemelt figyelmet és különleges bánásmódot igénylő tanulók egyéni sajátosságaira alapozott, megfelelő ütemű, folyamatos, integrált közegben történő nevelésre-oktatásra. A tanfolyami tartalmak sikeres elsajátítása révén képessé kell tenni a pedagógusokat a lemorzsolódással veszélyeztetett gyerekek, tanulók felismerésére, időben történő kiszűrésére és az egyénhez igazított, segítő intézkedések alkalmazására. A tanfolyam a prevenció szemléletét követi: ismertetésre, feldolgozásra kerülnek az elsődleges prevenció lehetőségei (iskolák megtartó szerepe), valamint segítséget nyújt a lemorzsolódással veszélyeztetett fiatalok időben történő kiszűrésére, a korai azonosításra is (másodlagos prevenció). A képzés további célja, hogy segítséget nyújtson a pedagógusoknak a krízisek felismerésében és a beavatkozások legfontosabb alapelvei mentén a kompetenciahatárainkon belül. A továbbképzés célja továbbá, hogy erősödjön és fejlődjön a pedagógusok személyisége – elsősorban a szakmai oldala. Olyan technikák és módszerek megismertetése, amelyek elősegítik a kompetenciák fejlődését, továbbá gyakorlati tevékenységeken keresztül (tréningelemekkel) lehetőséget teremteni az önreflektív készség (ki)fejlesztésére. Célja, hogy a pedagógusok megismerjék azokat a konfliktustípusokat és – helyzeteket, amelyekkel a leggyakrabban szembesülhetnek a mindennapi pedagógiai gyakorlatban. A résztvevő pedagógusok számára nyújtson alapvető ismereteket a családok működésével kapcsolatban, mely ismeretek birtokában nagyobb hatékonysággal képesek felismerni a gyermekek otthonról hozott problémáit. A képzés célja, hogy a részt vevő számára nyújtson alapismereteket az önismeretre épülő pályaválasztás, a helyes pályaismeret fontosságáról, annak a lemorzsolódásban, korai iskolaelhagyásban betöltött szerepéről, ezzel is hozzájárulva a preventív szemlélet kialakításához.

A továbbképzés végére teljesítendő tartalmi követelmények

A tanfolyam során a résztvevők ismerjék meg az iskolaelhagyás, lemorzsolódás jelenségének komplexitását. Esetek megbeszélésén keresztül váljanak képessé arra, hogy felismerjék a lemorzsolódás háttértényezőit. Legyenek képesek felismerni, beazonosítani a gyermek viselkedési és tanulási nehézségeit a családi diszfunkciók tüneteiként. Ismerjék és tudják a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos fontosabb jogszabályokat, ismerjék a korai jelzőrendszer működtetésével kapcsolatban a nevelési-oktatási intézményekben nyilvántartott adatokat. Az adatokra épülve saját intézményük tekintetében legyenek képesek értékelést, elemzést végezni, ezt követően pedig olyan pedagógiai munkát támogató rendszert kialakítani, amely segíti a pedagógusok oktató-nevelő munkáját, támogatja az intézményeket a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos teendőkben, valamint a beavatkozások megszervezésében, megvalósításában, s ezáltal a lemorzsolódást megelőzni. Legyenek képesek a korai iskolaelhagyás megakadályozása érdekében a pedagógiai támogatást segítő szakemberek intézményi szintű együttműködésének, koordinálásának megszervezése. A résztvevők ismerjék meg a differenciálás elméleti alapjait, cél és tevékenységrendszerét, valamint gyakorlatba történő beépítésének módszertanát, és saját élmény során sajátítsák el a kooperációs munkaformák tervezését, szervezési lehetőségeit. Váljanak nyitottá az új típusú pedagógus szerepekre, a hatékony tanulást segítő módszerek megismerésére és az alkalmazásához szükséges módszertani eljárások megszerzésére, kipróbálására. Legyenek képesek pedagógiai eszköztárunk bővítésével a gyermekek megismerésben, az egyénre szabott

eredményes tanulás segítésére, valamint az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges képességek fejlesztésére, továbbá a gyermekkel kapcsolatos nehézségek megoldásában együttműködést kezdeményezni, kölcsönös bizalomra épülő kapcsolatot tartani a szülőkkel, valamint a társszakmákat és társszakembereket bevonni, a családot a megfelelő szolgáltatáshoz irányítani. A képzés végére a részt vevő pedagógus saját intézményében képes legyen kidolgozni jó gyakorlatot arra, hogy igazodjon az egyéni különbségekhez, tudja kialakítani a tanulók együttműködési kedvét, legyen képes a tananyagot a tanuló egyéni képességéhez igazítani és közvetlen tanár-diák- szülő együttműködést létrehozni. A problémakör átfogó ismeretével elő tudják segíteni óvodájuk vagy iskolájuk hatékonyságának növekedését. Erősítsék készségeiket az iskolaelhagyás szempontjából veszélyeztetett tanulókkal való konzultációban. Kapjanak betekintést sikeres hazai és külföldi példákból, ahol az iskola támogató funkciója érvényesül. Ötletbörzéken, tanulmányokon keresztül éljenek át inspirációt egy pozitív pszichológiai szemléletű iskolai modell megteremtésére.

A továbbképzésen elsajátítottak záró ellenőrzési módjának megnevezése, az értékelés szempontjai

A pályázati célnak és a továbbképzési tartalomnak megfelelő egyéni fejlődési terven túl a tanfolyam résztvevői a tanfolyam zárását követő 5. napig portfóliót készítenek, mely tartalmazza a tanfolyam során készített vázlatokat, referátumokat, illetve a résztvevő választása alapján: a., saját iskolájára vonatkozó prevenciók tevékenység tervezetét *vagy* b., az iskolaelhagyás megelőzésének stratégiáját, megvalósítási tervét. Az értékelés szempontjai: a tartalmi teljesség, a kivitelezhetőség és adaptálhatóság, fejlesztő jelleg. Az értékelés 2 fokozatú: megfelelt, nem felelt meg. Megfelelt minősítést kap az a résztvevő, akinek portfóliója tartalmilag teljes, adaptálható, terve kivitelezhető és fejlesztő jellegű. Nem felelt meg minősítést kap az a résztvevő, akinek hiányos a portfóliója vagy nem készítette el, illetve szemléletmódja nem fejlesztő. Mindezt az ELTE Mindenki iskolája Moodle keretrendszerébe töltik fel, melyhez hozzáférést a továbbképzés első napja után kapnak a résztvevők. (<https://moodle.mindenkiiskolaja.elte.hu/login/index.php>)